

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22

(József főherceg-ut.)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

ELŐFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ... .. 900 Lej
Fél évre ... .. 480 Lej
Negyed évre ... .. 240 Lej
Havonta ... .. 80 Lej

Hirdetések díjszabás szerint

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival tő bb

Ovás

a felosztatás ellen.

A városi tanács tiltakozása.

A városi tanács felosztatásáról szóló hír ma visszhangra talált a tanács mai ülésén. Krenner Miklós dr. szólalt fel és kijelentette, hogy a tanács tagjai nem mehetnek el közömbösen ama hír mellett, hogy felosztatják az aradi városi tanácsot. Leszögezi, a törvény határozottan megtiltja, hogy a közgyűlési terembe politikát vigyenek be. Amennyiben ebben a kérdésben utólag politikai momentumokat akarnának az ő felszólalásával kapcsolatban belevinni, az ellen már eleve tiltakozik. A felosztatás kérdésének hátterében személyes motívumok is lehetnek, azonban a közgyűlés méltósága nem enged meg ezeknek keresését vagy tárgyalását. A kormánynak joga van egy neki nem tetsző tanácsot felosztatni, azonban a törvény határozottan előírja, hogy ez csak akkor lehetséges, ha az illető tanács az állam vagy a város érdekei ellen vétett. Annyira szigorúan s a római joghoz hasonló módon intézkedik a törvény, hogy vizsgálatot ír elő, amely után a legfelsőbb közigazgatási tanács s a minisztertanács határoz.

A tanács minden tagja előtt felmerül a kérdés: — Mikor vétett az állam vagy a város érdekei ellen. Biztos abban, hogy bármilyen összetételű tanács jött volna annak idején a mostani helyett, vagy bármilyen tanács jön még a mostani helyébe, egyik sem fog állama, vagy városa érdekei ellen cselekedni. — Itt határozott váddal állunk szemben — folytatta beszédét dr. Krenner — mindnyájan vád alatt állunk. Ezt a vádat a saját magam közéleti lelkiismeretének megnyugtatóra visszautasítom, s a magam nevében ennek a tanácsnak felosztatása ellen óvást emelek. Nem kívánom, hogy a tanács tagjai itt deklarációt tegyenek, csupán azt kérdelem dr. Robu János polgármestertől, a tanács fejtől, miképpen gondolkodik erről, tud-e valamit hivatalos formában, s mit gondol, mit hoznak a jövő eseményei. Még egyre tér ki. Igen különös, hogy azt kell tudomásul venni, hogy a tanács felosztatása már el van határozva s utólag vizsgálják majd felül a tanácsot.

Barabás Béla: Együtt gondolkodunk valamennyien.

Dr. Ispravic Sever szólal fel ezután. Rámutat, hogy a közönség bizalmából választott tanácsosok, akik valamennyien időt veszítenek, fáradoznak csupán közérdekért, megütközéssel fogadták a tanácsfelosztatás hírét. Kérdést intéz a polgármesterhez, helyt ál-

lók-e a hírek a tanács felosztatására vonatkozólag s melyek azok a bűnök, amelyeket eszerint a tanács a haza és a város ellen elkövetett. Dr. Hotorán felszólalása után dr. Robu János polgármester

válaszol. Halotti csend ül a termen, mindenki várakozással várja a polgármester szavait.

— Nem kaptam hivatalos értesítést a tanács felosztatására vonatkozólag s nem tudok róla sem-

mit. Annyit kijelenthetek, hogy nyugodt lelkiismerettel állunk itt, mert a tanács úgy dolgozott, hogy semmiféle váddal nem illethető. A polgármester szavait általános tetszés követte.

Bethlen György beszélt a kamarában

A Magyar Párt elnöke nagykonceptiójú beszédben leszögezte a magyarság kívánalmait. A kamara is befejezte az igazolási vitát

(Bucuresti, július 8.) A mai parlamenti ülésnek kétségtelenül kiemelkedő eseménye volt: Bethlen György a Magyar Párt elnöke tartotta meg szűzbeszédét a bucaresti-i kamarában. Erőteljes, férfias, nemes hűvél és önértéssel elmondott beszédben szögezte le a magyarság álláspontját, és követelte a kisebbségi jogok becsületes megadását. A beszéd a kamara minden részén tetszéssel és érdeklődéssel találkozott. A politikai eseményekről bucaresti-i tudósítónk az alábbiakat jelenti:

Erős támadás Gritta ellen.

(Bucuresti, július 8.) A kamara ma délelőtti ülésén Betianu a hotinmegyei választásokat bírálja s kijelenti, hogy kivonul a parlamentből a példátlan törvénytelen-ségek következtében, amelyeket a választásokon tapasztalt. Többek között őt is letartóztatták és megakadályozták, hogy a szavazóhelyiségbe lépjen. Véleménye szerint a kormányt a Lipsyani-uccai zsidók választották meg.

Cuza: Ha majd kormányra jutok, megfosztom a zsidókat szavazati joguktól, amelyeket az alkotmányban külföldi presszióra adtak meg nekik.

Betianu azzal végzi beszédét, hogy Bessarabia népén teljes rémület lesz urrá, ha igazolják a hotinmegyei mandátumokat.

Blandu parasztpárti képviselő a falticenimegyei választásokról beszél, de a többség nem fogadja el érveit és igazolja a mandátumokat.

Az aranyostordamegyei választások igazolási vitája során Moldovan Valér élesen támadja Gritta Ovidiu prefektust, aki letartóztatta és verte a választókat. Megállapítja, hogy Grittát teljesen jogtalanul és minden kvalifikáció nélkül nevezték ki.

Egy hang: Önök a román nemzetj harcok arkangyalának tekintették Grittát.

Moldovan: Soha.

Goldis László: Erdemeket szerzett a forradalom idején.

A kamara Moldovan beszéde után igazolja a tordai választásokat.

A kamara ma délelőtti ülésén Balasie Imre néppárti visszautasítja Lupunak azt az állítását, hogy a háború alatt szimulált és nem tett eleget katonai kötelességének. Bizonyítani tudja, hogy részt vett a háború minden küzdelmében.

Bethlen György beszélt.

A következő szónok dr. gróf Bethlen György, a Magyar Párt elnöke, aki visszautasítja a magyarság ellen emelt vádakat. Egyszerre vádolják a magyarságot irredentizmussal és kommunizmussal, azért, mert a kormánypárt mellé állott. Mindezek a vádak teljesen alaptalanok. Bebizonyítottuk a választásokon, — folytatta Bethlen — hogy valóban az egész magyar népet képviseljük. Mondhat akármit az ellenzék, mi a dinasztiaival érzünk és hűvek maradunk az államhoz. Követeljük a gyulafehérvári határozatok és törvényes jogaink respektálását, mert azok teljesítése megfelel Románia érdekeinek. Teljes egyenlőséget kívánunk, igyekszünk megtanulni a román nyelvet, de hol keressenek azok igazságot, a kik még nem bírják az állam nyelvét. Az államnak mindenki nyelvére respektálni kell. A kisebbségi problémát nem szabad a pártérde-

kek prizmáján át nézni. A kisebbségi pártok léte szükségesség, ezért nem lehet egyetlen pártba sem beolvasztani.

Irredentizmus és bolsevizmus.

Majd így folytatja beszédét a Magyar Párt elnöke:

— A Romániában élő magyarság a trianoni békeszerződés megkötése után részt öhajtott venni az ország politikai életének minden ágában és örömmel ragadta meg azt az alkalmat, amely erre az 1922. évi választásokon kínálkozott. Mindenki emlékezhet még a négy évvel ezelőtti lezajlott választások lefolyására, amikor a magyarság kiválasztottjait már a jelöléseknél visszautasították. Az erőszakos és törvénytörő választási eljárásnak tulajdonítható, hogy a magyarság akkor mindössze három képviselővel és két szenátorral képviseltette magát a parlamentben. A parlamenten ki-

vül hol azt hallottuk, hogy a Magyar Párt nem képviseli az erdélyi magyar népet, hol pedig azt, hogy mágnás-társaság vagyunk, a kik klikk-érdekeket szolgálnak. Ugyanakkor sütötték ránk a kommunistaság bélyegét is. A mostani választások eredménye aztán fényesen igazolta, hogy Erdély magyarsága egységesen, fegyelmetten áll a Magyar Párt háta mögött és hűségesen kitart párt-politikai szövetségese mellett. A nemzetközi alapon álló szociálisták és kommunista munkásokon kívül az egész magyar polgári társadalom mint egy ember követte vezéreit. Irredentáknak nevezték bennünket, amikor a politikai helyzet passzivitásra kényszerített minket, később bolsevizmussal vádoltak és most, hogy a kormány oldalán győzelmesen kerültünk ki a választási küzdelemből, a rágalom egész özönével támad az ellenzék bennünket és a kormányt. A többségi párt meg tudja magát védeni a támadások ellen más módon is, nekünk azonban itt a parlament színe előtt kell visszautasítanunk a vádakat.

Szövetség a kormánnyal.

— Uraim! Ideális állapot azt tartanám, ha a Magyar mint önálló politikai csoport s repelhetne. A négy év előtti választás tanulságai, valamint az a választói törvény azonban kartellbe kényszeríti a kisebb politikai egységeket, akiknek egy-egy nagyobb párt segítségével kell biztosítaniuk érdekeiket. Ezenkívül is a választói törvény technikája olyan, hogy egyenesen kizárja azt, hogy a kisebb pártok megfelelő parlamenti képviselőhöz juthassanak. De hiszen még a jelen helyzetben is nem kaptuk meg azt a képviseleti arányszámot, amely a hivatalos statisztika adatai szerint megilletné az erdélyi magyarságot.

A másik indok, amely döntő volt előttünk a választási paktum megkötésénél: a kormánnytól kapott személyi és tárgyi biztosíték arra nézve, hogy a mult fájó sebeit gyógyítani fogják. Azt hiszem, hogy a gyakorlati politika szempontjából vétettünk volna a saját népünk ellen, ha visszautasítottuk a kormány előnyös ajánlatait és az ellenzékhez csatlakoztunk volna, amely sokáig nem kerühet abba a

helyzetbe, hogy kárpótolhasson bennünket a neki nyújtott támogatásért. Azt pedig egyetlen politikai párt sem kívánhatja tőlünk, hogy niebelungi hátséggel véreztünk el az ő érdekeiért.

A kisebbségi jogok.

Uraim! Erdély magyarságáról mindenki elismerheti, hogy tradicionálisan hátsó és dinasztiahoz s hogy mindenképpen eleget tesz állampolgári kötelezettségeinek. Melleszen bár, de pontosan fizeti a súlyos adókat, fizik sem hoznak szegényt a román hadseregbe. A Magyar Párt minden szabadságérzete mellett is őszinte híve a békekének és a zavartalan társadalmi rendszernek. Ezzel szemben egyebet nem kívánunk, minthogy azon jogainkat, amelyeket a gyulafehérvári pontok, a békeszerződés, valamint az állam tételes, törvényei papíron biztosítanak, a gyakorlatban is megvalósítsák. Egyszóval, hogy számos és súlyos sérelmeink, amelyek főleg gazdasági és kulturális téren értek bennünket, végre orvosoltassanak. Ez nemcsak a mi érdekünk, hanem érdeke Romániának, sőt egész Európának is. Hiszen, amíg a kisebbségi kérdés múltánys rendezést nem nyer, mindaddig többé-kövésbé beteg az állam szervezete, amely természetesen a konszolidációt is hátráltatja.

Elsősztályú állampolgárok.

Azt hallottuk többször hangzottani, hogy az új alkotmányban biztosítva lévén a polgárok teljes, egyenlő jogosultsága, a kisebbségeknek minden ezen túlmenő kezelése kiváltságot statuálna számára, tehát ellentétbe kerülne az alkotmány-biztosította jogegyenlőséggel. Ezzel szemben csak azt szoktam kérdezni, egyenjogúság-e az, hogy a polgárok többsége, a román nyelvet beszélők, az azt bírók a hatóságok előtt nyelv segítségével összehasonlíthatatlanul könnyebben oldogolnak s minden ügyüket sikeresen intézhetik, míg azok a polgárok, akiknek az a bűnük, hogy anyanyelvük nem román, vagy nem bírják azt, ha egyébként minden polgári kötelességüknek kifogástalanul eleget is tesznek, nem képesek nyelvheli forrátkosítás miatt ügyes-bajos dolgaikat elintézni, vagy pedig költséges ügyvédi segítséget kénytelenek igénybevenni. Ez bizony nem egyenjogúság! Előre kijelentem, hogy nemcsak, hogy ellenséges indulattal nem vagyunk, ellene a román nyelvnek iskoláinkban való tanítása ellen, hanem ellenkezőleg feltétlenül szükségesnek tartjuk, annak minél tökéletesebb elsajátítását. Az a körülmény tehát, hogy saját iskoláinkhoz ragaszkodunk, a legkevésbé sem rosszabbíthatja meg állampolgári minőségünket.

Bethlen ezután iskolai, földosztási és telepítési sérelmeket sorol fel, majd így folytatja:

Nem kívánom az igen tisztelt urak türelmét próbára tenni, e néhány példa elég annak dokumentálására, hogy a mi célunk csak egy lehet: a nemlétező teljes egyenjogúság elérése, hogy ne legyenek első, második és harmadosztályú állampolgárok a demokrati-

kus Romániában, hanem valamennyien I. osztályúak legyünk.

Konzentrált támadások.

Ez az állapot pedig akkor következik be, ha az egyes pártok és kormányok nem tekintik a kisebbséget játszó-labdának, amelyet hol igérettel, hol fenyegetéssel próbálnak magukhoz láncolni. A kormánnyal kötött kartell miatt elképzelhetetlen támadások célpontjai lettünk s ezt tesszik úgy a jobb, mint a baloldali úgynevezett demokratikus ellenzéki pártok. Szidták bennünket, mikor passzivitásban voltunk, szidták, amikor önállóan mentünk a küzdelembe, szidnak, amikor a kormánnyal kartellre kötöttünk. Méltóztassak ezeket után megmondani, mit tegyünk, vagy mit szabad tennünk, mert akár mit is csinálunk, a végén mindig a vádlottak padjára ültettek bennünket. Nem lehetünk függvényei egyetlen pártnak sem, nem öröklődhetünk fel a pártok egymásközi tusájában.

Uraim! Joggal várjuk, hogy az állam konszolidációja érdekében emeltessek ki a kisebbségi kérdés a

politikai játékszerek közül s az állam tételes törvényei közé iktatassék. Ha ez megtörténik, ha az állam minden polgára valóban itthon fogja érezni magát e hazában, akkor talán felvetődhetik a kérdés, van-e szükség külön kisebbségi pártra. Mikor most először lépünk nagyobb számban a parlamentbe, az ellenünk szóló igaztalan vádakra csak azt felelhetem, hogy nekünk békében, testvéri szeretetben kell élnünk román polgártársainkkal, akikkel évszázadok óta egymás mellett élünk, halunk. Bennünk meg van erre a törekvés, de ez csak kölcsönös jóakarattal valósítható meg. Kívánjuk, hogy úgy legyen!

Tetszés a kamarában.

A Magyar Párt elnökének beszéde élénk tetszést váltott ki. Ezután Vlad Aurel személyes kérdésben szólal fel és visszautasítja az ellene felhozott vádakait. Meisner korelnök bejelenté, hogy a kamara befejezte az igazolási vitát. Mirto s Bratianu Vintila kéri, hogy küldjenek ki bizottságot a központi választási bizottság kal-

kulációinak felülvizsgálására. A kamara hozzájárul a javaslathoz.

Elutasított szenátorok.

A legfőbb semmitőszék tegnapi ülésén elvetette Mihai Tivadar és Pop C. István kérését jogszerűtlen szenátorságuk elismerése ügyében.

A köztös mandátumok sorsa.

(Bucuresti, július 5.) A nemzeti párt döntése szerint Maniu a gyulafehérvári, Vlad Aurel a hunyadi, Jorga a nagyszebeni mandátumot tartja meg. Utóbbi azonban még bizonytalan, mert az erdélyiek azt követelik, hogy Jorga a gálathi mandátumot optálja és adja át helyét Boeriu tábornoknak.

A parasztpárt kivonulása.

A parasztpárt besszarabiai frakciója szombaton s vasárnap Chisneuvben konferenciát tart, amelynek programjában szerepel az az indítvány, hogy a párt vonuljon ki a parlamentből. A konferenciára az összes tagokat meghívták.

Diplomáciai tárgyalás a csempészvagon körül.

Késik a bucaresti-i vámközpont döntése a királyi szalonkocsi ügyében.

(Saját tudósítónktól.) Általános érdeklődést és nagy szenációt keltett az Aradi Közlöny által nyilvánosságra került selyemcsempészési kísérlet, amelyet Ferdinánd, volt bolgár cár szalonkocsijában akartak elkövetni. Mint meg írtuk, a kocsiiban óriási mennyiségű selymet találtak, amelyről a vagon kísérője állítólag nem tudott. A kurticsi vámfőnökség táv-

íratilag kérdést intézett a bucaresti-i legfelsőbb vámhivatalhoz, amelyben felvilágosítást kért, hogy a lefoglalt selyemárakkal, zacskókkal és gyógyszerekkel, mit csináljon; mint csempészárut visszatartsa, vagy továbbengedje. A kurticsi vámfőnökség szerint, ugyanis Bulgáriának és Romániának meg egyezése van arra vonatkozólag, hogy a vagonot érintetlenül át-

vedik az ország területén. A távíratilag kérdés már négy napja elment Bucurestibe, de még a mai napig nem érkezett reá válasz. A kurticsi vámfőnökség valószínűnek tartja, hogy a kérdést Bucurestiben diplomáciai úton intézik el és csak a diplomáciai tárgyalások befejezése után történik intézkedés a királyi szalonkocsi és kísérőjének sorsáról.

Letartóztatták Dick Jakabot.

Egy Erdélyszerte ismert nagykereskedő érdekes pályafutása és bukása.

(Cím) Kolozsvár, július 5.) Ma délelőtt 11 órakor Draghiciu rendőrkapitány, a bűnügyi osztály főnöke letartóztatta és átadta az ügyészségnek Dick Jakabot, a kolozsvári United-textilvállalat tulajdonosát. A letartóztatást dr. Rireccsa királyi ügyész rendelte el Pastia vizsgálóbíró jelentése és a tegnap délután tartott újabb helyszíni vizsgálat eredménye alapján.

Az újabb vizsgálat során megállapítást nyert, hogy az United-cég nemcsak a bizományba adott árukkal nem tud elszámolni, hanem olyan árukat is értékesített, amelyek bírói zár alatt állottak. Ezenkívül Dick Jakab több fedezett váltót saját céljaira használt fel.

Erdély kereskedő körében már régóta köztudomású volt, hogy

Dick Jakabék súlyos fizetési nehézségekkel küzdenek, amelyek főleg rendkívül hazaró fizleteikből kifolyólag állottak elő. Dick Jakab ezelőtt husz évvel került Kolozsvárra a tordai piacról, ahol eddig még ki nem derített okból üzlete kigyulladt és leégett. A biztosítás révén kapott összegből Kolozsváron különböző üzleteket gründolt, amelyeket annyiszor varrált, ahányszor érdekei megkínálták. Ilyen alkalmakkor hitelzöveivel mindig sikerült kiegyezni.

Egy időben Kolozsvár egész textilereskedelme az ő kezében összpontosult és hangzatos lakásai mindenütt nagy feltűnést keltettek. Evekkel ezelőtt a pályaudvarral szemben egy hatalmas textiláruházat alapított, amelynek horribilis költségei végleg megrendítették a vállalat anyagi helyzetét.

Másielszázézes jutalmat kapott egy volt aradi detektív.

Rendőrség keresi az ismeretlen helyre költözött szerencsés fiatal embert.

(Saját tudósítónktól.) A bucaresti-i fővámhivatal megbízásából érdekes ügyben kereste meg az aradi állományrendőrséget az aradi vámfőnökség. Ezelőtt egy esztendővel nagy selyemcsempészést leplezett le az aradi rendőrségnek Ungurean György nevű detektívje. Mint ismeretes, a csempészések leplezői jutalmat kapnak a

vámfőnökségtől és a jutalom nagysága mindig a lefoglalt csempészárak értékétől, illetve azok tulajdonosának pénzbeli megbüntetésétől függ. Ungurean György annak idején százhatvan ezer lej jutalmat követelt a vámfőnökségtől, amely összeget többszöri sürgetése dacára sem kapott meg.

Néhány hónappal ezelőtt Ungurean kilépett a rendőrség szolgálatából és ismeretlen helyre költözött. A ma érkezett átirat szerint a fővámhivatal kiutalta Ungurean Györgynek a százhatvan ezer lejt, amelyet az aradi vámfő-

nökségnél vehet át. A rendőrség a vámfőnökség felhívására megindította a nyomozást Ungurean jelenlegi lakhelyének megállapítására.

Tanítói áthelyezések Araden

Bucurestiből jelentik: A tanügyi inspektorátusok tanácsának előterjesztésére a közoktatásügyi miniszterium a következő áthelyezéseket rendelte el az aradi és timisoarai segédtanári karban: Pop Gavril Kovásznáról az aradi 2-es számú polgári iskolához, Balás Márton a 2-es számú polgáritól az aradi liceumhoz, Puhafa Sándort a timisoarai német-magyar liceumtól a timisoarai román liceumhoz, Poceanu Constantint a brailai kereskedelmi iskolától a timisoarai felsőkereskedelmihez, Cioflec Romulust a chisneuvai liceumtól a timisoarai alsókereskedelmi iskolához, Stroescu Matildot az aradi tanítóképzőtől az aradi leányiskolához, Titone Máriát Aradról Timisoarára és Manole Melaniát Oradea-mareről Aradra helyezték át.

Kifosztottak egy hegyaljai kolnát. A hegyalján ismét kifosztották az egyik szőlőbirtokos urilakát. Farago Samu szőlőbirtokos, akinek Gyorok és Cuvin között fekszik urilaka, röviddel ezelőtt külföldre távozott a családjával együtt. Ezt az időt használták ki a betörők és az őrizetlenül maradt házat teljesen kifosztották. A csendőrségnek jelentést tettek az esetről, amely megindította a nyomozást, de az eddig eredménytelen maradt.

Az örök börtönlakó.

Rivis Annát újabb hétesztendei fogházra ítélte az aradi törvényszék.

(Saját tudósítónktól.) Több mint ötven rendbeli betörés és be töréses lopás büntetéssel terhelt állott ma az aradi törvényszék Tamasdán—Ornstein-tanácsa előtt Rivis Anna a notorius besurranó tolvajnö. A még mindig szép Rivis Anna immáron hat éve lakója az aradi törvényszéki fogháznak és régebbi bünei miatt összesen huszonnégy esztendőre van jogerősen elítélve, amelyből eddig tizenhárom évet töltött ki. A hátralévő tíz esztendőre az oncai sóbánya várja Rivis Annát, akit ezúttal újabb 7 esztendei börtönbüntetéssel és politikai jogainak tíz évre való felfüggesztésével sújtott az aradi törvényszék ítélete, még 1919. és 1920. években elkövetett sorozatos betörései és lopásai miatt, amelyeket Aradon és a Hegyalján követett el. Rivis Anna, — aki valósággal rekordot állított fel a betörők világában — összesen harmincegy esztendei rabkodással fizet az általa elkövetett több, mint száz lopásért.

Csökken az export.

A minisztérium a curtici-i határállomáson keresi az állat kivitel le romlásának okait.

(Saját tudósítónktól.) Vasiliu Joan állategészségügyi főfelügyelő a kormány megbízásából meglátogatta a curtici-i vámhivatalt, hogy alapos vizsgálat tárgyává tegye az állatexporthoz feltűnő csökkenésének okait. A főfelügyelő hosszabb ideig tartó vizsgálatot folytatott az exportőrökkel, akiknek panaszairól és a vámhivatalnál történt vizsgálatról jegyzőkönyvet vett fel, amelyet a kormány elé terjeszt. Vasiliu Joan főfelügyelő a vizsgálat eredményéről a következőképpen nyilatkozott az Aradi Közlöny munkatársának:

— Végigjárom az összes határ állomásokat és az eddigi tapasztalataim nagyon szomorú világosságot vet a romániai állatexporthoz. A panasz, itt Curticim is ugyanaz, mint mindenütt. Ma már nem is az állatexporthoz csökkenéséről, hanem majdnem a teljes megszűnéséről lehetne beszélni. Ennek pedig az oka a külföld, de különösen Lengyelország és Jugoszlávia nagy konkurrenciája és a magas vámtarifa. Ehhez még hozzájárulnak a szállítási nehézségek, a nagy fuvar, a vagonyszerzés és legvégsőleg olyan dolgok, amelyek szinte lehetetlenné teszik, hogy a romániai állatexporthoz felvegyék a versenyt a külfölddel. Az elhangzott panaszok szerint egy Bárányból feladott vagon csak ötödik napon érkezik Bécsbe, míg Lengyelországból, vagy Jugoszláviából a harmadik nap ott van. A két napi differencia nemcsak időmegtakarítást jelent, hanem azt is, hogy az állatok nem veszítenek annyit súlyukból, mintha öt napig utaznának.

A főfelügyelő kérdésére az exportőrök kijelentették, hogy ha Románia a vámolásnál és szállításnál azt az előnyt nyújtaná, mint a külföld, úgy az összes külföldi

államokkal felvenné a versenyt, ami elsősorban a valutánk stabilizálását idézné elő. Vasiliu Joan

állategészségügyi főfelügyelő meg nyugtatta a panaszolókat, hogy a kormánynak olyan értelemben

fog referálni tapasztalatairól, hogy az állat kivitel megkönnyítését eredményezze.

Nagy meglepetést keltett Bacher fogvatartása.

A védők tiltakoznak a vádtanácsi döntés ellen. — Hogyan fizeti a malomkoncern az angol tartozásokat.

(Budapest, július 8.) Megirtuk, hogy Bacher Emil letartóztatása utáni napon a markó-uccai fogházban megbetegedett. Orvosai, valamint dr. Minnich Károly egyetemi tanár véleményei alapján Bacher védői, Gál Jenő dr. és Székely Lajos dr. ügyvédek remélték is a malomkirály szabadlábrahelyezését, esetleg háziőrizetbe vételét.

Eppen ezért a vádtanács végzése, amely helyben hagyta Bacher Emil előzetes letartóztatását, a védőket nagyon meglepte s Gál Jenő dr. a következőket mondotta a végzésről:

— A vádtanács végzése olyan szenzációsan meglepő, amilyenre nem volt hosszú idő óta példa a magyar judikaturában. Feltalálta a vádtanács, miként lehet gondatlansággal szándékosságot létrehozni.

Arra még nem volt eset, hogy a bíróság azt, ha valaki kockázatos üzleteket köt, hűtlenségnek minősítse, pláne olyankor, amikor a hűtlenséggel önmagát teszi tönkre. Felhívom a nyilvánosság előtt a budapesti árutőzsde minden komoly egyéniségét, tartása kötelességének a megnyilatkozást ebben a kérdésben, mert a vádtanács döntése azt jelenti, hogy minden balsikerű üzlet büntető eljárás tárgyát képezheti. Hogy felolyamodom-e a vádtanács végzését — fejezte be nyilatkozatát a védő — az attól függ, hogyan mozdul meg a magyar közgazdasági élet és közvélemény lelkiismerete, mert Bacher Emil ügye most már meghaladta az egyéni sérelem határait.

A Viktoria-konzern ügyeinek rendezésére alakított Molinum Rt.

a napokban tervezetet adott át Capt. Rosenak, aki a hitelező 14 angol banknak a megbízásából Budapestre érkezett és követelte a 70 milliárdos tartozás azonnali kiegyenlítését. Capt. Rose a tervezetet eljuttatta Londonba és az angol hitelezők értesülhettek arról, hogy a Molinum miként képviseli el a 70 milliárd kifizetését. Most Budapestre érkezett Hajdu Zoltán, az Anglo-Austrian Bank vezérigazgatója, akivel megkezdődnek újból a tárgyalások, hogy a londoni csoport milyen feltételekkel fogadná el a Molinum fizetési tervezetét.

Legújabb nyert értesülésünk szerint a Molinum teljes igazgatósága helyén marad, csupán Russ Illés utódjául Popovics Sándort neveztek ki elnöknek.

Ülést tartott Arad parlamentje

(Saját tudósítónktól.) Ma délután tartotta havi ülését az aradi tanács, amely ünnepélyes akkorddal kezdődött. Robu János dr. felszólította a jelenlevő Vásárhelyi Jankát, aki először jelent meg a tanács ülésén, hogy a szokásos esküt tegye le. Ennek megtörténte után tértek rá a tárgysorozatra. A magyar színháznak annak idején már kiutalt 80.000 lejes segélyt jóváhagyták. Ezután Bérczy Ilonka táncművész kércímével foglalkoztak. A táncművész arra való hivatkozással, hogy a Kulturpalota szuterénjét az építészeti bizottság beleegyezésével tavaly 2000 lej évi bérért vette ki, abba 170 ezer lejt fektetett bele renoválás címén s a tanács utólag a bért 24 ezer lejtben állapította meg, kéri a bér leszállítását, vagy pedig 140 ezer lejt megváltási díjat. Ezzel egyidejűleg az aradi Kulturpalota kérte a termét muzeum céljaira. Nagy vita után, amelyben dr. Isprávic, Zima Tibor, Reinhart Gyula, dr. Széll Lajos, dr. Angel, dr. Hotorán vettek részt, az ügyet a permanens, illetve a jogi bizottsághoz tették át. A különböző illetékleírások után 17 ezer lejt megszavaztak a női felső kereskedelmi iskola felemelt bérének kifizetésére, majd 100.000 lejt különböző jótékony egyesületeknek. Dr. Cucu Vazul főorvost 2500 lejt havi fizetéssel megválasztották a tüdőoltók állandó orvosává, majd a bacui tűzkárosultak javára 70 ezer lejt szavaztak meg. Ezután jóváhagyták a városi alkalmazottak téli ruházatáról szóló árlejtsést. A nyugdíjasok felségélyezésére 80 ezer lejt szavaztak meg s a városi tisztviselők különórának díjazására 200 ezer lejt. A városi pásztorok fizetésére 77.250 lejt, a Mocioni (Orczy) ucca kövezésére 37.762 lejt póthitelt szavaztak meg. Az aradi paraszok kérelmére kijelentte a tanács, hogy az országos vásárok első napja nem péntek, hanem szombat lesz. Elhatározták a Dobó-ucca meghosszabbítását, amely egyelőre ideiglenes

jellegű, míg a minisztérium engedélyével a Czukor- és Kotzander telkeket kisajátítják, megállapították milyen sorrendben kövezik az uccákat. A sorrend: Péter, Darányi, Lipót, Lenkey, Török Gábor, báró Andrányi, Virág, Szilágyi Dezső, Hajó és Dezső-uccák. Nagyobb vita volt a kövezési munkálatok jóváhagyásánál, mivel az

Magyar bojkott Csehszlovákia ellen.

(Prága, július 8.) A Narodni Svoboseni jelenti: A csehszlovák ipar már is érzi a Magyarország részéről megindított bojkottot. Az itteni inarvállalatok tömegesen

kapják a lerendelő leveleket Magyarországból, amiért is a kereskedelmi kamara sürgős segítséget kér a csehszlovák kormánytól.

Művészet.

* A „Marica grófnő“ Zöldhelyi Annával. Pazar elegancia, kivételes izlés, érdekes felfogás, decens játék, szép hang és énektudás jellemezték Zöldhelyi Anna Maricáját. Előkelően kedves volt ez a nagyszerű primadonna, aki kiemelkedő értéket jelent nemcsak Erdély, de minden magyar színházak primadonnái között is. A szép ház közönsége ki nem fogyott a tapsból és ujjazásból. Krémer Ferenc rendkívül kedves és elegáns táncoskomikus, aki pompás humorral és szenzációs táncművészetével járult hozzá ahhoz, hogy a mai este valószínűleg a legnépszerűbb művészek és valamennyien nagyszerű diszpozícióval járultak az est sikeréhez. (b. i.)

„Nesze neked, Pankotai!“ a címe annak a látványos tréfás revünek, amelyen ön is nagyszerűen mulathat a Pankotai Jótékony Nőegylet táncestélyén 1926. július 10-én, a pancotai „Dácia“ szállóban. A revü szerzője Werner Géza, rendezője Werner Magda. Kezdetre pontosan fél 9 órakor.

Örök az öngyilkos budapesti asszony.

(Saját tudósítónktól.) Az Aradi Közlöny tegnapi számában jelentette, hogy egy budapesti illetőségű uriasasszony, Oszter Emilia, a Dácia szállójában öngyilkossági kísérletet követett el. A szerencsétlen uriasasszony munkatársunknak elmondotta, hogy azért akart megválni életétől, mert Aradon lakó elvált férje nem akar tudni róla. Oszter Emiliát a rendőrség is ki akarta hallgatni, azonban a mai napig egyetlen kérdésre sem válaszolt. Ma délelőtt felkereste Cserchess Emil rendőrkomiszár és ismét vallomásra akarta bírni. Az életunt asszony azonban kijelentette, hogy nincs semmi értelme vallomásának, mert ahogy szerette volna, újból öngyilkos lesz. Cserchess komiszár intézkedésére a végsőkéig elkerült uriasasszony szigorú őrizet alatt tartják a kórházban, mert attól félnek, hogy egy őrizetlen pillanatban beváltja ígéretét.

KÖZPONTI ÉTTEREM
mint a konyha
KIS ADAG ÉTEL BŐL
40% engedmény.

FELKÉRJÜK úgy hátralékos, mint azon előfizetőinket, akiknek előfizetésük július elsején lejárt, hogy az esedékes előfizetési összeget szíveskedjenek haladéktalanul a kiadóhivatalnak beérkezni.

SPORT.

A nemzetközi teniszverseny díjai.

Igen értékes fizetődíjat kaptak a győztesek.

(Saját tudósítónktól.) Most, a mikor véget ért a Hellas nagy nemzetközi tenisz-versenye, végigtekintethetjük a verseny képét. Mindenekelőtt meg kell állapítanunk, hogy ilyen magas nivóju versenyben eddig nem igen volt részünk. A klasszikus küzdelmek során négy ország legkiválóbb versenyzői találkoztak, akik közül csak Göncz, Kelemen, Várady Ily, Balás, Winterstein, Poulieff, Ronetti Roman és dr. Lupu neveit kell említeni s a kiváló belföldi hölgyversenyzőket. És ha tekintetbe vesszük, hogy Göncz és Kelemen a férfi egyesben csak harmadik díjat, Kelemen, Várady Ily a vegyes párosban második díjat és Göncz a férfi párosban partnerével (Oláh Tommy) szintén csak harmadik díjat nyertek, a verseny akkor különösen értékes számunkra, mivel — ezzel szemben — Poulieff megnyerte mindkét egyest, de a többi belföldiek is nagyszerűen szerepeltek és kitűnő bizonyítványt állítottak ki a romániai teniszsport nagy fejlettségéről.

A külföldiek közül a pestiek bizonyos csalódást keltettek, bár nem is annyira ők voltak gyengék, hanem a belföldi játékosok negleppő erősek. Várady Ily volt az egyetlen, aki tudásához és klasszisához mértien szerepelt. Bécsből Winterstein látogatott el ismét. Ő sem volt a tavalyi félelmetes nagy-ágyu. Egyedül a nagybecskerei Balás működött igen szép sikerrel, illetve olyan eredményekkel, amelyet nem vártunk tőle. A verseny szenzációja kétségtelenül Poulieff volt, akinek tudása jelenleg egyedülálló Románia teniszéletében. Ronetti toman indiszpozícióval küzdött. dr. Lupu a kipróbált rutiner biztonságával dolgozott, a másik jó bradi: Dörner csak a férfi párosban játszott eredményesen. A hölgyek közül Golescu Nini, Schlosserné, Fülöpné és Zizovits Jenke tündek ki.

Tegnap este volt a Kánya-vendéglőben a díjak kiosztása. A díjakat dr. Lupu osztotta ki üdvözlő beszéd kíséretében. A város díját egy ezüst serleget Poulieff, a vármegye díját: egy ezüst gyümölcs-tartót csiszolt kristály lálcával Várady Ily, báró Neuman Károlyné díját: egy kristály szőlőmosót Dörner László, báró Andrányi Lajos díját: két 400 napig járó ingaórát dr. Lupu és Ronetti Roman, az Astra-gyár díját: egy ezüst óksztartót: Balás Iván, dr. Schulné díját: egy fayance ernyőtartót Golescu Nini, dr. Lupu díját: egy ezüst cigarettatárcát Balás Iván nyerte el.

O Prága megverte Barcelonát. Prágából jelentik: Prága—Barcelona 2:1 (1:0.) Városközi mérkőzés. Bíró Ivancsics Mihály (Budapest.)

O A Spárta-Unirea-CFR Aradon. A timisoari Spárta-Unirea-CFR, mely a közelmúltban sikeresen mutatkozott be Aradon, vasárnap az AAC vendége lesz. A kiváló együttes

kapusa, Zombory az elmúlt vasárnap megtartott Budapest—Timisoara mérkőzésen bravurral védte Timisoara kapuját. Frech I. pedig, a többszörös timisoari válogatott,

Románia legjobb csatárainak egyike. A vendégcsapat a legerősebb összeállításban veszi fel a küzdelmet az AAC ellen, mely erősen készül a találkozásra.

Miért omlott össze a Schossberger-vagyon

A Schossberger-ház feje nyilatkozik a krachról, a családi vagyonról, a jövő munkájáról.

(Budapest, július 8.) Közgazdasági világban, — miat azt megirtuk, — ahol az egymást követő bukások már alig okoznak különösebb meglepetést, mégis feltűnést keltett az a hír, hogy a híres Schossberger-cég likvidál. Egy újságról felkereste Schossberger bárót, a Schossberger és Fia-cég főnökét, aki azokra a hírekre, hogy a Schossberger ház megingott, a következőket jelentette ki:

— Tudom, sokat írtak és beszéltek rólunk, de hát mi tudjuk, hogy mi ebből az igazság. Éppen tegnap perfektuáltuk a Hitelbank-

kal, illetve a Magyar Cukoriparral a cukorgyár eladását és 120 millióért adtuk azt el. A banküzletünket felosztjuk, öccsémrel együtt gazdálkodni fogunk Brtkunon. Arra nézve, hogy a likvidálást mi idézte elő, kijelentette Schossberger báró, hogy egyik bizalmas emberük, akiben bíztak, nem felelt meg és visszaélt ezzel a bizalommal. Összeomlásról szó sincsen, mondotta nevére a báró. Veszettük ez az igazság. Hogy mennyi marad? — ez nem tartozik senkire. Marad még, nyugodtak lehetnek...

Eltűnt egy budapesti bankár.

Titokzatos kalap a Balaton partján.

Budapest, július 8. Pálffy Sándor bankár ellen többen büntető feljelentést tettek. A bankár nyolc millió passzívával kényszerregezséget kért, amit azonban nem adtak meg. A feljelentések alapján ki akarták hallgatni és amikor pesti lakásán kerestek, azt a felvilágosítást kapták a detektívek, hogy Pálffy Siófokon tartózkodik. Megtették a lépéseket, hogy Siófokról állítsák elő Pálffy, de a nyomozó közegek csak Pálffy kalapját találták meg a tóparton, a bankárt azonban nem sikerült előkeríteni. Lehetséges, hogy öngyilkos lett a bankár, de az is lehetséges, hogy kalapját csak a hatóságok félrevezetésére helyezte el a tó partján. Egyes feltevések szerint Pálffy hamis utlevéllel megszökött.

Háromezer kilométer 25 nap alatt.

Három nagyvárad biciklista érdekes vállalkozása. — Ma délelőtt futottak be Aradra.

(Saját tudósítónktól.) Érdekes vendégek voltak ma Aradnak. Ma délelőtt 11 órakor három fiatalember jelentkezett dr. Robu János főpolgármester hivatalában s kérték, hogy igazolásképpen írja alá utikönyvüket. A kérdezősködésre kiderült, hogy a három vállalkozó szellemű fiatalember, három ismert nagyvárad biciklista: Andru Silviu, Motzu István és Kabai Lukács elhatározta, hogy három biciklin keresztülutazzák az egész országot. Az útterv szerint Nagyvárad-, Arad-, Temesvár-, Craiova-, Bucuresti-, Constanza-, Braila-, Galat-, Marasesti-, Barlad-, Vaslui-, Chisenev-, Jassi-Csernovitz-, Marmarossziget-, Szatmár-, Nagykároly-, Érmihályfalva-, Nagyvárad-utvonalat, azaz körülbelül 3000 kilométert biciklin 25 nap alatt akarják befutni.

A fiatal emberek terve iránt, minthogy ez az első ilyen tura Romániában, nagy érdeklődés nyilvánult meg s az egyik bucaresti cég a legjobb gummikkal szerelte fel gépüket. A turázókat a város és a sportegyesületek is segélyben részesítették. Ugy tervezik, hogy naponta 150 kilométeres utat tesznek meg s csak a nagyobb városokban akarnak néhány órát pihenni. Utikönyvet visznek magukkal s minden város polgármesterével bejegyztetik odaérkezésüket. Beszélgetést folytattunk a turázók egyikével, aki a következőket mondotta el:

— Tegnap délután fél 5 órakor indultunk el Nagyváradról. Kisjénőre csak este 9-kor értünk meg s kénytelenek voltunk ott is éjszakázni, mert nagy a sár azon a vidéken. Ma reggel 8-kor indultunk el Kisjénőről s 11 órakor értünk meg Aradra. Mindjárt tovább is indultunk, mert Temesváron keresztül mestére Lugoson akarunk lenni, hogy ott töltsük az éjszakát. Kitartással, lelkesedéssel megyünk a nagy ut elébe

TOMBOLA
a Központiban

A régi békéidőket idézik fel a Központi ét terem tulajdonosai amládon az egész nyári szezonra rendszeres tombola estéket rendeznek.

F. hó 10-én, szombaton

Lezárva az első ezüst s utána vasárnap az első arany tombola.

Ezt sorozatosan követik minden szombaton és vasárnap este 9 óráig kezdettel felváltva az ezüst és arany esték. A tombola nyereségtárgyai értékes ezüst és arany tárgyakból állanak, melyek Geller J. ékszerész kirakataiban állandóan ki vannak állítva és megtekinthetők. Tombolajegyet a játék napján és előző napokon a főpincéért lehet vásárolni.

s azt hisszük, sok szép élménnyel érkezünk vissza Nagyváradra.

— Egy-egy biciklista mindössze hat kilogramm súlyú csomagot visz magával. Néhány darab fehérneműt s kevés élelmet. Az egész uton tejjel és gyümölcsrel akarunk táplálkozni. Azért nem kell félreérteni, nem vagyunk bicserdisták. De a rendelkezésünkre álló pénzből nem igen futja másra.

Természetesen számos érdeklődő akadt az aradi városházán és sokan kívántak szerencsét a három bátor fiatalembernek, akiknek vállalkozása kétségtelenül érdekes eseménye a romániai kerékpár sportnak.

Kérjen bocsánatot..!

Huszártiszt és volt miniszter fiának afférje a budapesti Hungaria-szállóban. — A bíróság példás büntetést mért a huszárfőhadnagyra.

(Budapest, július 8.) Tavaly decemberben egy este a Hungariában két társaság vacsorázott szomszédos asztaloknál. Az egyik társaságban néhai Heinrich Ferenc kereskedelmi miniszter fia, Heinrich Antal magántisztviselő ült két hölgygel és két külföldi úrral. Vacsora közben Heinrich Antal észrevette, hogy a szomszédos asztalnál egy huszártiszt uniformisba öltözött ur fixirozni kezd a társaságban levő egyik hölgyet. A hungáriás vacsorának párviadala vége. A párbajozók párviadala vétsége címen ma állottak a bíróság elé, amely mindkettőjüket bűnösnek mondta ki és Heinrich Antalt három napi, ellenfelét, Justh Dénes átmeneti viszonyban levő huszárfőhadnagyt pedig egy havi államfogházra ítélte.

Az elnök az ítélet indokolásában kifejtette, hogy a párbajt Justh Dénes sértő magaviselete idézte elő azzal, hogy a Heinrich Antal társaságában levő hölgyeket fixirozni merészelte, amivel megbotrározást váltott ki a társaságban levő két külföldi úrral is. Teljesen téves Justh Dénesnek az a lovagias felfogása, hogy ha valaki katonatiszt, akkor kiálli és bocsánatot nem kérhet. Az igazi lovagias felfogás az lett volna, hogy a huszárfőhadnagy kijelenti: távol állott tőle a szomszéd-társaság megsértése. Az igazi lovagias felfogás azt diktálja, hogy ilyenkor a lovagias ur bocsánatot kér, ezt azonban Justh Dénes elmulasztotta. Helytelen viselkedése okozta a párbajt, ezért állapított meg a bíróság nagyobb büntetést a számára. Justh felebbezésében az ítélet enyhítését kérte.

— Motorbicikli-szerencsétlenség Budapesten. Budapestről táviratozzák: Sulyos motorkerékpár-szerencsétlenség érte Schnitz József detektívfelügyelőt, az államrendőrség motorkerékpáros detektív-csoportjának vezetőjét. Motorkerékpárján nagyobb társasággal kirándulást tett és amikor hazafelé igyekezett, a pilisvörösvári országúton a robogó motorkerékpárról lebukott és a kerékpár alá került, amely keresztül robogott rajta. A szerencsétlenség színhelyéről a közeli faluba vitték, ahonnan a budapesti Mars-kórházba szállították.

H I R E K.

Hazahozzák a halott hősöket

Bucurestiből jelentik: Megírtuk, hogy a „Hősök sírjait gondozó bizottság” közbenjárására a kormány elhatározta az olasz frontokon elhunyt erdélyi származású hősök hamvainak hazahozatalát. Az első ilyen szomorú szállítmány tíz elesett hős porladozó holttestével már el is indult Olaszországból és a napokban érkezik meg a határra. Az olasz kormány-nyal kötött megállapodások szerint elsőnek Bugariu Victor aradi származású utászfőhadnagy, Krémer Endre hadnagy, Roster Miklós szakaszvezető, Albulescu Gyula szakaszvezető, Hahone Traján zászlós, Cernea Victor zászlós, Jonescu Kornél, Rechesan Congiu, Zopa Sándor és Herte Richard elesett közlegények hamvait szállítják haza. Az exhumált hősök haza földre érkezésének idejét a bizottság táviratilag közli a hozzátartozókkal.

— Miklós herceg cseh-szlovák kiűntetése. Prágából táviratozzák: Massaryk köztársasági elnök Miklós román királyi hercegnek a Fehér Oroszlán-rend nagykeresztjét adományozta. A szokásnepségek befejezéseül a várkertben Massaryk elnök kerti ünnepélyt rendezett, amelyen részt vett Miklós román királyi herceg is. Miklós herceg este visszatért Bucurestibe. A prágai pályaudvaron Benes külügyminiszter tartotta a bucsuzó beszédet.

— Változások az aradi helyőrség tisztikarában. Bucurestiből jelentik: A hadügyminiszterium egy leutóbbi általános rendelete folytán az Aradon állomásozó ezred tisztikarában az alábbi személyi változások történtek: A hadügyminiszter Vișoreanu Ioan ezredes a 4-es rosioriktól az 1-ső lovasbrigád ideiglenes parancsnokává nevezte ki. Voicu Paraschiv főhadnagyot az 1-es rosioriktól a 3-ik hadosztályhoz, Enescu Constantin gazdasági hadnagyot a repülőgép-anyagalkatrészek raktárától az 1-es huszárokhoz helyezte át. Riscuta Moise alezredes a szásvárosi hadkiegészítőitől az aradi hadkiegészítőhöz, Rauf C. Valeriu főhadnagy a 13-ik calarasiktól az 1-es rosiorikhoz, Recorija Constantin főhadnagy a 10-es rosioriktól a szekeresekhez került.

— Rózsayné beszéde és a feloszlás. Érdekes felszólalás történt a mai tanácsülésen, amikor a mult ülés jegyzőkönyvét olvasták fel. Rózsay Ferencné beszédénél, a melyet Miklós herceg fogadtatásának költségei miatt tartott a multkor, Adler Andor felszólalt, kérte, hogy ezt a részt magyarul fordítsák le s a tanácsagnó mondja meg véleményét, vajjon helyes-e a jegyzőkönyv. Ezt azért kéri, mert értesülése szerint az aradi tanácsot éppen Rózsayné beszéde miatt akarják feloszlítani. A felolvasás után Adler Andor, dr. Széll Lajos s maga dr. Robu János konstatálják, hogy a beszéd nem tartalmaz olyat, ami miatt a tanács feloszlatható volna. A polgármester kijelenti, hogy olyan beszéd elmondását nem is engedélyezte volna. Dr. Hotorán kéri annak jegyzőkönyvbe vételét, hogy ő hangsúlyozza lovalitását a beszédet íróknak iránt.

Vezérfelügyelői látogatás Aradon.

A kolozsvári vizsgálóbiztos Aradra érkezett és felkereste Boneu prefektust. — A látogatás nincs összefüggésben a városi tanács esetleges feloszlításával.

(Saját tudósítónktól.) Ma reggel Aradra érkezett Miloteanu közigazgatási vezérfelügyelő, aki meglátogatta hivatalában Boneu Vazul prefektust. A vezérfelügyelő látogatásával kapcsolatban olyan hírek terjedtek el Aradon, hogy az inspektor az aradi közsegntanács feloszlításával kapcsolatban jött Aradra és ő fogja a szükséges vizsgálatot megtartani. Felkerestük Miloteanu vezérfelügyelőt, aki a következő nyilatkozatot tette:

— Téves az a hír, mintha én az aradi tanács feloszlításával kapcsolatos vizsgálat lefolytatására jöttem volna Aradra. Ezzel — tudomásom szerint — a miniszterium Goma közigazgatási vezérfelügyelőt bízta meg. Én Kolozsvá-

váron voltam és most Bucurestibe készülök, de megszakítottam utamat, leszálltam Aradon, hogy a várost megnézzem s meglátogassam Boneu prefektus urat.

— Clujon a városi tanács ügyét vizsgáltam most felül. Természetesen egyelőre nem nyilatkozhatom vizsgálatom eredményéről, mert azt elsősorban a miniszternek terjesztem fel. Onnan a legfelsőbb közigazgatási bizottság elé kerül, s legfeljebb csak azután értesülhet a nyilvánosság róla.

Miloteanu vezérfelügyelő már el is hagyta Aradot, ma délután Temesváron keresztül Bucurestibe utazott, hogy jelentését megtegye a kolozsvári városi tanácsra vonatkozólag.

— Meghalt néhai Károly király barátja. Bucurestiből jelentik: Zürichben meghalt Fleischmann volt román főkonzul, aki Károly király benső barátja volt.

— A polgármester fizetése. A városi tanács a mai ülésén a polgármesternek 8700 lej havi fizetést és havi 10.000 lej reprezentációs költséget szavazott meg, a permanens bizottság tagjai pedig egyenként 8000 lej havi honoráriumot kapnak.

— Péczely Elek aranylakodalma. Meghatóan szép keretek között folyt le ma délelőtt Péczely Elek nyug. főszolgabíró és neje, Némethy Vilma aranylakodalma. Boldog házasságnak ötvenedik évfordulóját a gyermekek, unokák, rokonok, barátok és tisztelő ismerősök egész légiója szeretetteljes, nagyarányú családi ünneppé avatta. Az aranylakodalmas házaspár ma reggel 7 órakor a Minorita-templomban meggyónt és megáldozott, majd d. e. 11 órakor a templom padsorait megtöltő nászréppel együtt ünnepi szentmisét hallgattak, amelyet D'André Károly minorita rendfőnök celebrált. — A mise során Peska Ignác hitoktató magasan szárnyaló, szép beszédben kérte Isten áldását e szép frisyre. A jubiláló Péczely-házaspárt az üdvözlők egész tömege kereste fel jókívánságaikkal a nap folyamán. Este nagy családi vacsorával ért véget a bensőségesen szép ünnepély.

— Meghalt a bucaresti-i sajtószindikátus elnöke. Bucurestiből jelentik: Barbu Voinescu, a bucaresti-i sajtószindikátus elnöke ma meghalt. Az elhunyt egyike volt a legkittinőbb román újságíróknak, aki egy évig a munkügyi miniszteriumban államtitkár is volt és ügyvédi pályán is működött.

— Panaszok a víz ellen. A mai tanácsülésen Krenner Miklós dr., Adler Andor, Zima Tibor felszólalásaikban panaszt tettek a rossz víz miatt. A tanács Angel István és Kaufmann Kamill felvilágosítása után a víz kérdésének letárgyalását a jövő csütörtökre halasztotta, ugyanakkor kerül tárgyalásra a villamos közlekedés ügye is.

— Eljegyzés. Livia Ardelean (Arad) és Marius Birea (Brasov) jegyesek.

Orbán butorok a LEGJOBBAK

Arad, Piata Stefan cel Mare

(Hála-tér) 10. szám.

— Az aradi munkásbiztosító pénztár új igazgatója. A legutóbbi Monitorul Oficial közli, hogy az aradi munkásbiztosító pénztárnál nagyarányú személyi változások álltak be: Nascutiu György igazgatót elhelyezték Besztercére, míg helyébe Olariu Demeter, a temesvári munkásbiztosító pénztár aligazgatója lett az aradi pénztár vezetője. Aradra kerül még Jonescu T. szolgálati főnök is. A hivatalos lap szerint a következő munkásbiztosító tisztviselőket pedig megerősítették állásukban: Alexandrescu Viktor, Bed Péter, Morariu János, Macian Miklós, Popovics Anna, Szabó Erzsébet, Scherer Erzsébet, Spatanu Constantin és Toich Mariska. Ugyancsak a hivatalos lapban olvasható, hogy Clonda Sándor joghallgatót az aradi munkafelügyelőség irodafőnökévé nevezték ki.

— Borzalmas földrengés pusztítja a világot. Rómából táviratozzák: Bendaru tanár, a földrengésjelző állomás vezetője kijelentette, hogy az eddigi földrengések csupán előfutárai az ezután következő erősebb rengéseknek. Szerinte már régóta észlelhető a földkéreg általános emelkedése és ettől vannak a földrengések. A legközelebbi erős rengések július kilencedikére, tizenegedikére és tizenharmadikára várhatók, amelyek központja Szumatra lesz. Kairói jelentés szerint Egyiptomban is földrengés volt, amely a Nilus-völgyében levő helységeken roppant károkat okozott. 4000 ház elpusztult, 35 mecset beomlott, százan meghaltak és hetvenen súlyos sérülést szenvedtek.

— Jelentkezési felhívás. Az aradi állambiztonsági hivatal felhívja a következőket, hogy tartózkodási engedélyük ügyében jelentkezzenek az idegeneket ellenőrző ügyosztálynál: Wiener Vilmosné, Kriván Jánosné, Kriegl Jenőné, Vizner Miksáné, Papp Alajosné, Kovácsics Zorka, özv. Klára Jánosné, Klochnitzer Gusztáv, Fuchs József, Kabdebóné Radó Julianna, Steinhardt Branó, Oberndorfer Ede, Tabajdy Gyula, Singer Matild, Fülöp Ella, Róna Dezsőné, Neubauer Vilmos, Hartl Árnovszka, Zilczér Jenő, Dabay Jenő, Engelmann Ignác, Vileke Katalin, Szombati Viktor, Ujházy Sándorné, Multas Karolina, Krausz Gusztáv, Krausz Mária, Gábor Jánosné, Schwarz Adolf dr. Balázs Gé-

za, Ullmann Jenő, Pollák Mugu, Guttman Jenő, Doknal Ferenc, Wutzler Max, Szabauer Imre, Domokos Dénes, Kornis Alfréd, Kornis Alfrédné, Gheorgevici Tódor, Trutz József, Herling Gyula, Schaller Ernő, Szabauer Imréné, Rigler Jenő, Deutsch Sigríd, Staubach Teréz, Linska Lajos, Pongrácz József, Greiner Anna, Reiner Irén, Graf Károly, Hertl Rezső, Szentiványi Magda, Donda János, Geiskochnof Margit, Braun Miksa, Fekete Rezső, Deutsch Anna, Fényes László, Kaufmann Adolf, Weinberger Emma, Kovács Sándor, Grützer Ignác, Bix Izidor, Preisz Aron, Reszler Simon, Vidiner Jozsef, Goldstein Mórné, Schmidt Rozalia, Kovaksuk Péter, Paulai Gáborné, Fehér Katalin, Tauks Lajosné, Kiss András, Kiss Mária, Czeny János, Wolf Paula, Melisch Tódor, Löwinger Sándor, Márer Lajos, Miklós Jenő, Szöllösy Kálmán, Drubina Géza, Brainbardt László, Csiky Lajos, Kilián János, Tizenetz Hedvig, Ripp Gertrud, Leipniker Béla, Verba János, Gacsics Prokop, Stern Emil, Turcsányi Mária és Anna Rozália.

— Halálozás. Sulyos csapás érte a gurahonci Róth-családot, Róth Rózsika virágzó életének 17. évében meghalt. Az elhunytat ma délután helyezték nagy részvét mellett nyugalmra a gurahonci temetőben.

— A bucaresti-i banksztrájk. A bucaresti-i banktisztviselők sztrájkja változatlanul tart, bár megállapítható, hogy eddig sem sikerült a tisztviselők hetven százalékával többet a sztrájknak megnyerni, és így a bankok egy része teljesen zavartalanul láthatja el ügykörét, a többieknél pedig — ahol a tisztviselők sztrájkolnak — a devizaforgalomra fektetik a fősúlyt és abban nincsen semmi fennakadás. A tisztviselők — mint már jeleztük — 50—100 százalékos fizetésemelést követelnek és az ez alapon megindult tárgyalások eredménytelenek maradtak. A helyzet ma az, hogy a bankok átlagosan huszonöt százalékos fizetésjavítást ajánlottak fel, amit azonban a tisztviselők nem fogadjak el és a bankok is mereven ragaszkodnak ahhoz, hogy ennél többet nem adhatnak. Valószínűnek tartják azonban, hogy a megegyezés néhány napon belül létre fog jönni, mert a tisztviselők be fogják látni, hogy több javítást a mai körülmények között el nem érhetnek és megfelelő megszervezettségük hiányában sztrájkjuk nem volt elég erős fegyver követeléseik megvalósításában való kiké-

— Gazdász

Bucurestiből a tisztviselők elsője most vezette a dekhez. Pelimon, Zgábea G. Oszkár, N. C. Filimon, hez: Verne

kö

Régi bűnök bizonyulnak a bécsi feleséggyilkosra.

Titokzatosan eltűnt leányok meggyilkolásával gyanúsítják Wimpassingert.

(Bécs, július 8.) Az a borzalmas gyilkosság, amelynek áruhája a bécsi Reichsbrücken talált női lábszár volt s tettese pedig Wimpassinger János munkanélküli mészároslegény, napról-napra újabb és borzalmas részletekkel bővül. Mint ismeretes, a gyilkos áldozata a saját felesége volt és a most felmerült nyomok arra engednek következtetni, hogy az asszony nem egyedüli áldozata Wimpassingernek. A Wimpassinger házaspár borzalmas életmódot folytatott a Pasmanitengassel lakásában. Az asszony maga is brutális és elvetemült teremtés volt, aki állandóan életveszélyes fenyegetésekkel félteltette meg szomszédait és ezért harmincyolcszor ítélték el. A tanúk szerint Wimpassingerék a leggyanusabb üzelmeket folytatták. Különböző fiatal leányoknak adtak szállást, akik egy nap alatt éppen olyan feltűnés nélkül tűntek el a lakásból, mint ahogyan odajöttek. Ezek legtöbbször Bécsből kitiltott uccai nők voltak, akik közül többen sirva hagyták ott Wimpassingerék lakását, miután órák hosszat könyörögtek a mögöttük bezárt ajtót döngelve, hogy Wimpassingernek adja vissza az elvett

értéktárgyakat. Alapos a gyanu, hogy ezeknek a fiatal leányoknak a legtöbbje is áldozatul esett a mészároslegény tömeggyilkos szenvedélyének. Titokzatos körülmények között tűnt el Wimpassinger természetes leánya, Spielslechner Karolina, aki egy ízben sirva panaszkodott egyik barátjának, hogy apja erőszakot követett el rajta. Nagy szerepet játszott Wimpassingerék bűnözésében Manci nevű kislány is, aki, amikor apja börtöndökhöz távozott el hazulról, vagy anyja a pincébe vagy a padlásra vitt titokzatos csomagokat, őrszolgálatot teljesített a ház folyosóján és fütttyjellel irányította szülei munkáját.

A Pasmanitengassei házban egyébként néhány évvel ezelőtt nyershus eladásával foglalkozott Wimpassinger, aki állítólag a pincében ölt baromfit és kisebb vágóállatokat. A ház lakói természetesen most irtózva tesztik annak hírét, hogy ezek az állítólagos vágóállatok és az általuk annak idején megvett és elfogyasztott hús. Wimpassingerék gyilkosságaival van összefüggésben. A rendőrség nyomozása most természetesen erre is kiterjed.

— **Robbanás Bucurestiben.** Bucurestiből jelentik: Borzalmas robbanás történt tegnap délután a cotroceni pirotechnikai raktár udvarán. Tegnap délután fél kettőkor a királyi palotához közellévő pirotechnikai raktár udvarán egy vasuti robbantáshoz szükséges dinamit-patron véletlenszerűen felrobbant és szilánkjaival hat nő, két férfi munkás és egy szakaszvezetőt sebezett meg, akik a közelben dolgoztak. A megejtett vizsgálat megállapította, hogy az egyik munkásnő előzőleg játszadozott a veszedelmes és könnyen robbanó lövedékkel, amit elejtett. A következő pillanatban rettenetes robbanás rázta meg a levegőt s a közellévők közül hatan súlyosan megsebesültek, akiket a közeli katonai kórházba szállítottak be. A detonáció következtében több ablak is bezúzódott.

— **Lopások Aradon.** Sipos Mária bihori lakos feljelentést tett az aradi államrendőrségen, hogy az állomásnő tárcájából 1500 lej klopoltak. — A lisei vendéglő tulajdonosa feljelentést tett, hogy 5000 lej értékű evőeszközt loptak el a raktárból. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Valorizált tartásdíj.** Egy régióta huzódó tartási perben hozott ma érdekes döntést az aradi törvényszék. 1905. június 11-én Aradon elhunyt egy ismertnevű nagykereskedő, aki halála előtt havi 60 korona tartásdíjat ajándékozott egyik rokonának, amely összeget az örökösök jövedeig rendszeresen folyósították is. A háború okozta devalválódás idején a szegény rokon aranyparitásban kérte a tartásdíj kifizetését. Ezt az örökösök megtagadták, illetve a 60 korona helyett havi 100 lej tartásdíjat folyósítottak a rokon számára, aki erre tartásdíjának valorizálása céljából keresetet adott be az aradi járásbíróshoz. A bíróság első fokon helyt adott az asszony keresetének és az örökösöket havi 2400 lej tartásdíjra kötelezte.

zal, hogy a tartásdíj összege felebezésre való tekintet nélkül beilletve végrehajtható. Az ítélet ellen az örökösök felfolyamodást adtak be az aradi törvényszékhez, amely ma tárgyalta az ügyet és az elsőfoku döntést az azonnali végrehajtás felfüggesztéssel helybenhagyta.

— **Műsoros-est Gyorokon.** Nagy-szerű műsoros estély fogja gyönyörködtetni július 17-én Gyorok közönségét. Dr. Vitos Pálné a közelmultban nyomtatásban is megjelent szobor-szebb dalait egy aradi cigányzenekar fogja muzsikálni. Székely Annuska az igazi hivatottság bizonyításával fog néhány klasszikus táncot bemutatni. Köves Jenő operabárái nagyon szépek lesznek. Dr. Nagy Orbán Chantecler-fordításából ad elő és ez különleges élvezetet jelent. A magánszámokat Masznyik Gizike és Hunyady János zárják be szavalataikkal. Végül is a gazdag műsort két vígjáték egészíti ki. Az egyik Fodor László „Katalin”-ja és a másik Zágon István „Daisy”-je lesz. A műsor után tánckövetkezik.

— **A pancotai megáradt patak pusztítása.** A felhőszakadás Pancotán súlyos károkat idézett elő. A Pancota mellett elfolyó patak annyira megduzzadt, hogy kiöntött és elárasztotta majdnem az egész községet. A víz behatolt az üzletekbe és az alacsonyabban fekvő házakba is, sőt a magas vízállás meggátolta a villamosközlekedést is.

— **Tettenért dohánycsempészek.** Kellemetlen meglepetés érte Kökényessy Viktor magánzórt és Virág Sándor házalót. — Radu Rezső dohányáru-raktárfőnök, Pop József dohányjövédéki ellenőr, Niculescu János dohányjövédéki tisztviselő és Feyer József főszemlész kutatást rendeztek náluk és husz kilogramm finomra vágott dohányt, amiről kiderült, hogy

reskedést folytattak. Az eljárás úgy Kökényessy, mint Virág ellen megindult.

— **Mulatság az árvizkárosultak javára.** Kedves és szépen sikerült mulatság volt a napokban Gurahoncon. Az árvizkárosultak javára rendezték ezt a mulatságot annak az akciónak a kapcsán, amelyet annak idején indított az Aradi Közlöny és amely olyan szép sikerrel járt. Jelentős összegekkel sléttünk annak idején is az árvizkárosultak segítségére és ezt az alapot most a gurahonciak mulatsága is növelte. A mulatság 1800 lej tiszta jövedelmet hozott, amelyet eljuttattak a rendeltetési helyére: a vármegyei prefektúrához. A mulatság megrendezése és a szóc jövedelem Herbert József, Gaál Gyula, Zbeyik Antal, Darila József, Dasco Salamon, Rösling Lajos, Bulz Virgil és Kovács Sándor rendezők buzgalmát dicséri.

— **Budapesti urileány tragédiája.** Hatvanból jelentik: Ragyogó szépségű fiatal pesti urileányt ért néhány nappal ezelőtt halálos szerencsétlenség Hatvanban. A tragikus sorsu leány — Blazetics Lala — Pesten a Zeneművészeti főiskola tanárképzőjének tehetséges növendéke és egy héttel ezelőtt Hatvanba ment nyaralni. Blazetics Lala huga tegnap fürödni akart az erősen megduzzadt Zagyva folyóban. Nénje hiába igyekezett lebeszélni az örvénylő habokban való fürdéstől, a fiatal leány bement a Zagyvába és uszni kezdett. A nővér nem hagyta egyedül hugát, a partig elkísérte. Pár perc múlva Blazetics Lala hugát valóban elkapta az ár. Nénje, amikor meglátta, hogy huga veszélyben forog, utána ugrott és már-már sikerült is megragadnia a kislányt, midőn őt is elkapta az ár sodra és mindketten elmerültek. A parton állók iszonyodva látták a két leány halálküzését és végül egy csendőrmester szánta el magát a leányok megmentésére. Rövidesen partra is vonszolta az egyik leányt, akiről kiderült, hogy Blazetics Lala huga, míg a nővért nem sikerült megmenteni. A tragikus sorsu leány holttestét ma vetette ki a víz. Fény-szaru közséanél.

— **Tenniszverők.** tenniszlabdát és más sportcikkeket, gramofonok, tánc- és művészlemezeket nagy választékban Hegedüs cégnél Aradon.

— **Központi étterem.** Elitbar, új műsor. Nyitva rezzelig.

— **Orvosi hír.** Dr. Mandel László fogorvos szabadságáról hazatért és rendelését Simonyi-uca 13. szám alatt megkezdte.

— **Az Öreges Otthona vasárnapon** kertünnepején Halász Lajcsi muzsikál.

Jön! Jön! Jön!

Montmartrei farkasok
Gloria Swanssonal.

Libanoni kastély
PIERRE BENOIT híres regénye.

Patt és Patachon
legújabb filmje

Kis Lord
Marry Pikforddal

Nyomorultak
VICTOR HUGO híres regénye

— **Hárommillió aranylej egy cigánykeravánál.** Bucurestiből jelentik: Pitestiben sorozatos lopások miatt letartóztattak egy cigánykeravánt. Szekerük átkutatása alkalmával hárommillió aranylejt találtak náluk.

— **Villámsújtott egyetemi tanár.** Berlinből táviratozzák: Rosenstein Pál egyetemi tanárt, a berlini zsidókórház igazgatóját, birtokán villámcsapás érte, amely öt méter távolságra röptette. A nagy hírű sebész csodával határos módon életben maradt.

— **Francia nyelv és olvasás.** A francia nyelv iránt érdeklődőket a székelyudvarhelyi nyomdárészvénytársaság kiadásában megjelent szép kiállítású és érdekes tartalommal lepte meg Szűcs Mihály főgimnáziumi tanár. A „Francia nyelv és olvasás” a címe a könyvnek, amely eddig tisztázatlan nyelvi problémákkal foglalkozik s tisztán és érthetően magyarázza meg azokat a kérdéseket, amelyek még problematikusak voltak eddig. Eredetileg francia nyelven jelent meg ez a munka, hogy ellenőrizhessék azt a könyvet, amely a párisi és a grenoblei egyetemeken készült tanulmányok alapján magyaráz meg mindent. A szép kiállítású könyv ára mindössze 80 lej és a szerzőnél, Szűcs Mihály odorhelyi (székelyudvarhelyi) főgimnáziumi tanárnál rendelhető meg.

— **Előztek egy szökött katonát.** A napokban a kurticsi határrendőrség egy Magyarországból átszökött seregruhás katonát fogott el, aki azt vallotta, hogy a gyulai helyőrségnél szolgált és a rossz bánásmód miatt szökött meg. Kurticsról az aradi államrendőrségre szállították a szökőleányt, akit éppen ma akarták a timarai katonai parancsnoksághoz küldeni. Ma délelőtt azonban egy törzso-távirat érkezett Aradra a székelyudvarhelyi katonai parancsnokságtól, melyben Oláh István katonaszökevényt keresik, aki a székelyudvarhelyi nagymennyiségű árut lopta el. A katonaszökevényről kiderült, hogy azonos a Szegedről köröztelt katonával. Oláh Istvánt délelőtt átkísérték a határon és adták a magyar hatóságoknak.

— **El akarták lopni egy panama kalapot.** Bucurestiből jelentik: Kisebbségben tegnap ismeretlen tettesek el akarták lopni az első számú nehéz bizánc egy nagy panamáinak iratát. A tett elkövetésével Badea őrmestert gyanúsítják, akit ma letartóztattak.

— **Pestis Görögországban.** Bucurestiből jelentik: Pyreusban több pestis megbetegedés történt. A román kikötőhatóságok megtették a szükséges intézkedéseket a járvány terjedését megelőző céljára.

— **Ismeretlen katonai katonaszökés.** Bucurestiből jelentik: Kisebbségben tegnap ismeretlen tettesek el akarták lopni az első számú nehéz bizánc egy nagy panamáinak iratát. A tett elkövetésével Badea őrmestert gyanúsítják, akit ma letartóztattak.

— **Tokió.** Tokióban és az as földmés felhőka környékén. Az elemi jöttja van.

KÖZGAZDASÁG.

Visszaállították a régi zárórát.

(Sajdtudósítónktól.) A régi déli és esti záróra visszaállításáról országsszerte folyamatosan levő küzdelem egyik részlete gyanánt ma Aradon a prefekturán értekezlet volt, amelyen az Aradi Kereskedelmi Testület elnöksége, a kereskedelmi alkalmazottak szakszervezetének képviselői és Popescu aradi munkafelügyelő, valamint Petrutu vármegyei főjegyző vettek részt. A Kereskedelmi Testület beadványa alapján az értekezleten az összes érdekeltek egyetelműleg megállapították, hogy a nyári új záróra az aradi viszonyokra teljesen alkalmatlan, nagyobb pihenő helyett csak tethet rakott úgy a főnökökre, mint az alkalmazottakra a céljatlannul hosszú és hasznavehetetlen déli zárással és az esti zárás 8 órára való kitolásával. Ugy a pre-

ferura, mint külön a munkafelügyelőség is táviratilag kérte ennek folytán ma a régi rend haladéktalan visszaállítását. Minthogy holnapra várják a munkaügyi miniszterium vezérfelügyelőjének Aradra érkezését, egyelőre nem döntöttek arról, hogy ideiglenesen, a miniszter intézkedéseig a helyi hatóság függesse fel a nyári záróra végrehajtását, amint ez több városban megtörtént. Ennek a teljesítését a vezérfelügyelő intézkedésétől tették függővé.

Bucurest-i tudósítónk az esti órákban jelenti, hogy e sokat várt kérdésben ma öröndetes fordulat állott be. A munkaügyi miniszterium megváltoztatta az új záróra vonatkozó rendeletet s visszaállította a régi rendszert, a mely szerint a déli záróra 1-3-ig tart és a kereskedők este hét óra kor kötelesek üzleteiket zárni.

Zürichben 2.42.50 a lej

A zürichi tudósítónk 2.42.50 a lej. Helyi valutaárak. (Julius 8). Árú: Dollár 220, angol font 1060, cseh korona 6.50, francia frank 5.80, lira 7.50, dinár 3.80, schilling 31, márka 52.50, magyar korona 325, svájci frank 42.40. Pénz: Dollár 218, angol font 1050, cseh korona 6.30, francia frank 5.70, lira 7.30, dinár 3.60, schilling 30.50, márka 52.30, magyar korona 330, svájci frank 42.20. Kiszárlások: Newyork 220.25, London 1078, Prága 6.55, Páris 5.83, Milano 7.50, Zágráb 3.92, Bécs 31.25, Amsterdam 89, Berlin 52.80, Budapest 322, Zürich 42.80.

Zürichi tőzsdenyitás. (Julius 8). Berlin 122.95, Amsterdam 207.40, Newyork 516.50, London 2512.25, Páris 13.45, Milano 17.22.50, Prága 15.30, Budapest 72.20, Belgrád 9.14, Bucuresti 2.42.50, Varsó 53.50, Bécs 73.

Zürichi tőzsdézárás. (Julius 8). Berlin 123, Amsterdam 207.40, Newyork 516.50, London 2512.50, Páris 13.40, Milano 17.05, Prága 15.30, Budapest 72.20, Belgrád 9.14, Bucuresti 2.42.50, Varsó 53.50, Bécs 73.

Bucuresti tőzsdézárás. (Julius 8). Kiszárlások: Páris 5.80, Berlin 51.80, London 1061, Milano 7.40, Newyork 721.50, Zürich 42.20, Bécs 30.85, Prága 6.45, Budapest 30.80. Valuták: Napoleon 865, léva 1.60, márka 51.50, török lira 1.15, angol font 1050, francia frank 6.15, svájci frank 42, lira 7.40, drachma 2.70, dinár 3.85, dollár 216.50, lengyel márka 18, schilling 31, magyar korona 31, cseh korona 6.45.

Német gyár költözködése Oroszországba. Berlinből jelentik: Érdekes tárgyalások folynak az orosz kormány és a rajnai ércfeldolgozó részvénytársaság között. Az orosz kormány, hír szerint, husz millió aranymárkáért meg akarja venni a társaság egyik, vas uti anyagokat előállító gyárát. A

gyárát teljes egészében Charkovba szállítanák át s ott újra felállítják. Az üzemhez német mérnököket és szakmunkásokat alkalmazna az orosz kormány.

Nem adható ki italmérési engedély. Bucurestiből jelentik: A pénzügyminiszterium rendeletet intézett a pénzügyi hatóságokhoz, amely szerint eszentul nem adható ki több italmérési engedély.

Sándor Ferenc könyvtárában Arad.

MOZI.

xx „Nick, a sófő-krály“-t, a világhírű Carlo Aldini legújabb szenzációs filmjét ma, pénteken mutatja be az aradi Marosparti Mozzó. Aki magának kellemes estét akar szerezni, feltétlenül nézze meg ezt a nagyszabású, látványos filmet.

xx „Varázskerítő“, Strauss operettjének bemutatója az aradi Apollóban. Strauss Oszkár, a keringőkirály andalgó-melodíái csengenek fülünkben a „Varázskerítő“ című filmbemutatóval kapcsolatban. A darab két főszereplője Xénia Desny és Mady Christians teljes lélekkel és odaadással játszik meg ragyogó szerepüket. Az előadások 5, 7 és negyed 10 órákor kezdődnek.

Varázskerítő

STRAUSS OSZKÁR
híres operettje

Főszerepben:
Xénia Desny és Mady Christians

bemutatója ma
az aradi Apollóban

Az előadások 5, 7 és 1/10 órákor kezdődnek.

Orbán butorok a LEGSZEBBEK

Arad, Plata Stefan eol Mare
▶ (Béla-tér) 16. szám. ▶

xx „Isten hozta“ Malek-vigjáték az aradi Urániában. A csütörtöki filmbemutató a legnagyobb siker jegyében folyt le. Amerika leghíresebb komikus, Buster Keyton ismét kitett magáért és a kiváló helyzetkomikummal telített filmet elejétől végig a legnagyobb hangulatban szemléli végig a publikum. Az előadások 6, fél 8 és egynegyed 10 órákor kezdődnek.

xx Jön! Jön! Montmartre farkasok: Gloria Svanssonal; Libanoni kastély: Pierre Benoit híres regénye nyomán. Patt és Patichon legújabb filmje; Kislord: Mary Pickforddal; Nyomorultak: Victor Huzo híres regénye után.

Az aradi Urániában ma ISTEN HOZTA!

a legjobb amerikai vigjáték.

Főszerepben:
MALEK

a legnépszerűbb komikus.
Az előadások 6, 1/8 és 1/10 órákor kezdődnek.

Felelős szerkesztő:

KEITH JOZSEF.

Cenzurat: Prefectura Județului.

NYILTÉR.

E rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget.

ÉRTESÍTÉS!

A n. é. hölgyközönség és eddigi vevőköröm szives tudomására hozom, hogy a Str. Corvin (Hunyadi-uca) 1. szám alatti női ruha divat-szalónot a mai napon Arad, Str. Románului (Zrínyi-u.) 12. szám alá helyeztem át, ahol is mindenemű angol és francia munkákat a legkényesebb látás szerint jutányos áron készítek.

Teljes tisztelettel.
4174 **BALOGH MANYI.**

ÉRTESÍTÉS

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy a

Szabolcsi és Klein-féle szobák üzemeltetői Szabolcsi Armin úr barátságos uton kilépett és ezentul az üzletet Klein Lajos név alatt fogom tovább vezetni. Szives pártfogást kér: Klein Lajos hariznya és köztitkár Üzlet Arad, Strada Meșianu (Forray-uca) 11. szám. 4171

Özv. Roth Hermanné, a Roth Testvérek cég birtokosa, valamint Roth Elemér bánától megtört szívvel tudatják, hogy szeretett gyermekük, illetve testvérük

Roth Rózsika

virágzó életének 17-ik tavaszán rövid, de kínos szenvedés után elhunyt.

Rajongásig szeretett halottunk hült tetemét f. hó 8-án, d. u. 5 órákor helyeztük örök nyugalomra.

Gurahonj, 1926. július 8. án.
Özv. Roth Hermanné,
Roth Elemér és a
Roth család.

4184

Viccben „A ROKA“ vezet.

Forray-uccában bérházak

elfoglalható üzletteliségekkel és lakásokkal. — A Str. Brătianu (volt Weitzer János-uccában) üzletos bérház. — A Str. Eminescu (volt Deák Ferenc-uccában) bérházak. — Az Erzsébet-köruton gyönyörű bérház 2-4 szobás lakásokkal ELADÓK.

Kizárólagos megbízott: Haász Albert-irodája Arad, Strada Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 12. szám. 16600

Malonkeresők figyelmébe!

Motormalom a legjobb buza-termő vidéken. vasutállomás tözsomszédságában, téglából épült 6 szobás elfoglalható lakással, nagy értékű telekkel 1.200.000 lejért, kedvező fizetési feltételekkel. — Mű-, gőz-, motor- és villanymalomok kereskedelmi és vámörlesre berendezve, a legjobb buza-termő vidéken, nagy örösi körzettel eladók. —:—:

Kizárólagos megbízott: Haász Albert-irodája Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 12. sz. 16600

Rossz villanyégők!

becserélése ráfizetéssel, garantált gyári utógőre, törött üveg és porcellán tárgyak szakszerű ragasztása, képergetézt és ablaküvegezést olcsón vállalok. SCHWARZ üveges Aradon, a asidó-templom mellett. 1811

A VOLT AULICH LAJOS-UCCÁBAN kétlakásból álló ház

egy elfoglalható 4 szoba, előszobás és egy 2 szobás lakással 850.000 lejért ELADÓ. 16145

Kizárólagos megbízott: Uranul-iroda Arad, Köpostával szemben.

Feltűnő olcsón eladó

világos madárjávör háló, ebédőkredec, porcellán szervizek, antik szalongarnitúra. — Keresek megvételre gobelinképeket. —:—:

Arad, Strada Oltuz ((Hés-ucca) 120. sz. iskola mellett. 4178

Terményüzlet,

Igen jól bevezetve a város központjában 100.000 lejért berendezéssel együtt ELADÓ. Bővebbet

Győrffy „Mures“-irodájában Arad, Str. Untrei (Fábián G.-u.) 15245

Nr. 990—1926. PUBLICATIUNE DE LICITATIE.

Subsemnatul delegat judecătoresc in baza §. 102. leg. 1881 aduc la cunoștință că in cauza următorului Gheh Ioan dohn in Arad pentru încașarea creanței de 2750 lei cap. și acces, se va vinde prin licitație publică jud. la fața locului in Aradul-nou in ziua de 9. Iulie 1926. ora 4 d. m. mobile, trăsură, cal etc. prețuș in 16260 lei luato sub sechestru la 15! Mai 1926, in baza decizului Judecătoresc Aradul-nou Nr. 469—1926.

Aradul-nou la 18. Iunie 1926.
4167 Bugariu,
Grețier, delegat judecătoresc

Makulatura,

tishta lappeldányok
csomagolásra,
5 kgr.-os kötegekben

kaphatók az Aradi Köz-
löny kiadóhivatalában.

URODONAL

a vérelmeszesedés gyógyszere

**Szélhűtés
Reuma
Kövek képződések
Vérelmeszesedés.
Idegkimerültség!**

Amikor a halántékon az erek ki dagadnak, kezdődik veszi a vérelmeszesedés!

Közölve a párisi Orvosegyetemen 1908. nov. 10-én és 1908. dec. 14-én.

Hogy meggyőződjön a hatásról vizsgálta fölül orvosával 1936

Az ember élete a vérkeringéstől függ. Védjétek meg az ifjúság véreireit az „URODONAL“ használatával, amely kiküszöböli a vérelmeszesedést és ezáltal elejét veszi annak, hogy a véredények működése megakadjon és hogy a véregek falai kiszáradjanak.

Vérelmeszesedésnél a legelső feltétel megakadályozni annak továbbterjedését a véregekben. A vérelmeszesedés elején egyedül a hűgysav idezi elő az erek kitágulását. Az „URODONAL“-al való energikus kezeléssel meg gátolhatjuk a hűgysav felépését.

PROFESSEUR FAIVRE az Université de Poitiers belgyógyászati-klinika tanára (Franciaország).

CHATELAIN laboratóriumok az összes párisi klinikák szállítója. 2 bis, Rue de Valenciennes, Paris.

15 NAGY DIJ!

Romániai képviselő: **DROGUERIA „STANDARD“** Societate in nume colectiv Bucuresti.

Ingatlan.

MÉNESEN a 19-es villamos megálló közelében egy két és fél holdas szőlő kúrával és teljes felszereléssel a f. évi terméssel együtt eladó. Bővebb információ kapható dr. Vitos Rál ügyvéd irodájában Clujrocon. 4179

Különbéle.

HÁZÉPÍTÉSRE alkalmas telek eladó. Gazdaságra alkalmas ház nagy lakással, kotárka, dísznőel, házmesteri lakás, egy holdas veteményes, gyümölcsösökkel kedvező fizetés mellett eladó. Keresek azonnali belépésre egy ügyes mindenes. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4182

MACULATURA PAPIR 5 Ligros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 600

500.000 lej pénzkölcsön

helybéli ingatlanra való előhelyi betéltárolás, mellett folyósítatik. HAASZ-iroda Arad, Str. Eminescu. (Deák Ferenc-ucca) 12. szám. 16600

WESSELY, WIEN gyártmányú ZONGORA bérbe kiadó.

Bővebbet: Haasz Irodában Arad, Strada Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 12. szám.

Házvevők figyelmébe!

Varjassy Lajos-uccában 6 lakásos bérház, elfoglalható egy 2 és egy 1 szobás lakással 600 ezer lejért eladó. 1926. Kiseb-nagyobb bér-és magánlakások ELADÓ.

Megbízott: Geier Ferenc-Ingatlanforgalmi Irodája Arad, Piața Avram Iancu 21. (Szabadság-tér.) 16755

Üzletek.

KISEBB nyomda átadható üzlethelyiséggel eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4138

REKONSTRUKCIÓZÁS IARS kezeltetve, esetleg eladó. Átvételhez circa félmillió lej szükséges. Ajánlatok „Fényes üzlet” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 4127

Harisnya leszállított áron! Női harisnya „Nixe” legfinomabb órna 188 lej. „Magda” 145 lej. „Tosca” 125 lej. Selyem 98 lej. Selyem 85 lej. „Maco” minőségben 55 és 68 lej. Pamut minőségben 30 lej. Selyem harisnya 156 lej. Keztyűk, gyermek trikók! Férfi és gyermek harisnyák és zoknik. — Csipkék fehér és szürke színben. — Dívt szalagok. Cérnák legolcsóbb árak mellett! **Bogyó A.** Arad, Str. Eminescu 13

Kézimunka

rajzolva, kezdve és készen Gebelnek, Smirnak. Füg-gönyök, Agytakarók. Mindennemű kézimunka anyagok nagy választékban. Smirna nyírás, montrozás. Arad, Str. Col. Piriol No. 1. Előrajzolás. Harisnyák szolid árakban. **ERNESZT** Szabász mőhőtt 7410

Gyorsírásban perfekt gyakorlott románul beszélő irodakísasszonyt keresünk.

Könyveléshez értők előnyben! — Ajánlatok román-és magyar nyelven Rudolf Mosse hirdetőbe „Részvénytársaság Arad” jellegre. 10861

Mielőtt butorszükségletét beszerezné, saját érdekében keresse fel CSATLÓS ISTVÁN

butorkészítő üzemét Arad, Calea Șaguna 184. (v. Választó-ucca.)

AKUMULÁTOROK

töltése és javítása, RÁDIO, autó és világítási berendezések részére. Mindennemű akumulatorok raktára!

„OHM” Elektrotechnikai vállalat. Arad, Piața Ștefan cel Mare (Béla-tér) 4.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetés ára hétköznap 4 lej — banl, vasárnap 5 lej. — Vastagabb betűvel 8 lej, illetve 10 lej. — A vastagabb betűvel kijelentett szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. n. 5 óráig veszünk fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legtöbb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40 lej, vasárnap 60 lej. — A hirdetésnek tartalmaznia kell a címet, hogy az olvasó megtalálja. — Minden egyes esetben megváltoztatás, illetve helyesbítés, illetve eredeti aláírás nem közzétehető. — Minden egyes esetben megváltoztatás, illetve helyesbítés, illetve eredeti aláírás nem közzétehető. — Hirdetéseket telefon útján is felvehetők, telefon szám: 181. * * * * *

Lakás.

TÖBB 1-2-3 szobás lakást keresek biztos vevőim részére. Ugyanott több kisebb-nagyobb lakás átadó. „Victoria” ügyvédség Arad, Str. Consistorului 32. (Baththány-u.) 4177

Alkalmazás.

FŐZŐNŐT keresek július 15-re. Dr. Groszman Alfrédné, Arad, Str. Moise Nicoara 17. 4164

PERZSASZÖNYEG csomózónót keres Dr. Groszmanné szőnyegszövőműhely Arad, Str. Moise Nicoara 17. 4163

ASZTALOST keresünk kisebb javítási munkálatokra. Jelentkezni az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1151

MAZANHÁZBAN házmesterpár felvétetik. A nő háztartásbeli munkát végezni szeretne. Bővebbet, Arad, Str. Oncu 7. (Schweidel József.) 4173

JÓLFOZÓ mindenek gyermekkel ajánlódik esetleg mosónőnek is. Cím aradi bérház. 4170

ÜGYES csomagoló leányok Mezőgazdálkodásnál felvétetnek. Arad, Bul. Reg. Ferdinand (Boros Béni-tér.) 4175

IRODISTA kísasszony gépirásban jártas felvétetik Mezőgazdálkodásnál Arad, Bul. Reg. Ferdinand (Boros Béni-tér.) 4176

ROKKANT tisztelt földműves családból, cseplési és gazdasági munkafelügyeletre keresetnek. Arad, Str. Eminescu 5. 4183

VARRÓLÁNYOKAT felveszünk „Gratia” fehérneműgyár Arad, Str. Moise Nicoara 16. 15245

Vétel és eladás.

CSÉPLŐGÉPEK eladók, vagy bérbeadásra, feles cséplésre kiadók. Különféle gazdasági gépek, hintó, kocsik Háromy gazdaságnál Arad, Str. Eminescu 5. 4181

INTARZIÁS antique szalon, antique comod komplett uriszobák, ebédlők, hálóak, szalónok, könyvszekrények, íróasztal, foteillek, szekrények, asztalok, perzsa- és gyári szőnyegek, asztalneműk, függönyök, stork, dísztárgyak, karnisok, rézműsor, festmények stb. eladók. Salgóné, Arad, Str. Consistorului (Baththány-u.) 12. sz., I. em. 1000

HASZNALT zsákok és üres palackok eladók. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4172

RÖVID keresztírhos zongora eladó. Arad, Str. Consistorului 9. házmesternél. 4168

ANTIK BUTOROKAT, különböző szoba-berendezéseket, egyes butordarabokat, íróasztalokat, székeket, perzsa- és gyári szőnyeget, fehérneműket keresek sürgősen bizományba s azok gyors eladásáról gondoskodom. Salgóné, Arad, Str. Consistorului 12. (Baththány-u.) I. em. jobb. 1000

MODERN HALÓSZOBABUTOR, alig használt, kitűnő állapotban eladó. Antik butorok, márkás porcellánok, perzsa-szőnyegek, neves mesterek festményei mélyen leszállított áron kaphatók „Salon Artistique” Arad, (Fischer Eliz-pal.) 2601

Ma, pénteken este

marosvizi élőhalakból halvacsora, halpaprikás, halászlé és rántott hal kapható

az aradi Marosparti Mozi büfféjében.